

Op 24 april kunnen we in Nederland kennismaken met een instrument dat zo maar eens de concertvleugel van de 21ste eeuw zou kunnen worden. Voor het eerst is er een vleugel ontwikkeld die karakter en klankkwaliteit van een oude fortepiano combineert met volume en techniek van een modern instrument. De opdracht komt van Daniel Barenboim (73), die de nieuwe piano naar zichzelf heeft vernoemd.

Wat de Argentijns-Israëliëse pianist en dirigent het meest miste in de moderne instrumenten is warmte. Als hij een concert gaf, trof hij steevast een vleugel aan waarop hij technisch niets aan te merken had. Het mechaniek was zo betrouwbaar dat zelfs de zachtste tonen trefzeker uit je vingers rolden; de klank was homogeen en sonoor. Het leek perfect – begrijpelijk dat er de afgelopen eeuw weinig aan is ver-

Pianist Daniel Barenboim bespeelt een revolutionair nieuw instrument.

vanaf 24/4

16

Klassiek

De nieuwe Barenboim-vleugel, die het beste van fortepiano en concertvleugel combineert.

anderd. Toch bleef Barenboim zoeken naar de rijke verscheidenheid aan kleuren van de oude fortepiano – vergeefs.

Toen hij vier jaar geleden op een gerestaureerd instrument speelde dat nog van Franz Liszt was geweest, was hij verrukt van de klankmogelijkheden en het warme karakter. Tegelijkertijd beseftte hij dat hij in een grote concertzaal de kracht, stabiliteit en betrouwbaarheid van een moderne vleugel niet wilde missen. Samen met Steinway & Sons, de pianofirma van dit moment, ging hij

op zoek naar een bouwer die de handschoen durfde op te pakken. Barenboim kwam uit bij de Belg Chris Maene, een kenner op het gebied van klavecimbels, fortepiano's en moderne instrumenten en gefascineerd door zijn vakgenoten uit het verleden.

Maene begon bij de basis: boomstammen kiezen van de fijnste kwaliteit voor de kast en de zangbodem. De snaren spande hij niet kruislings maar parallel aan elkaar, net als bij de instrumenten waarvoor het gros van de concertstukken werd geschreven. Ook de nerven van de zangbodem lopen parallel, zodat de klank van de individuele tonen intact blijft.

Daniel Barenboim had nog een verzoek. Zijn handen zijn voor een pianist aan de kleine kant. Chris Maene kwam hem tegemoet door de toetsen van het nieuwe instrument iets smaller te maken dan gewoonlijk. Na anderhalf jaar werken is de Barenboimvleugel af. Kosten: 200 duizend euro.

Zij die de presentatie in Londen bijwoonden, waren verrukt over de helderheid van het instrument en over de tonen, die niet versmelten tot een homogene klank maar in elk register hun eigen karakter behouden. Barenboim is tevreden: 'Deze piano is als een geliefde. Ik wil hem overal mee naartoe nemen.'

Biëlla Luttmer

Daniel Barenboim, 24/4, serie Meesterpianisten, Concertgebouw, Amsterdam.

